

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRADANSKO ODJELJENJE
Broj: 51 0 Rs 068532 16 Spp
Sarajevo, 17.03.2017. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja od 29.12.2016. godine, na osnovu odredbe člana 61d. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15-dalje ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 17.03.2017. godine donio je:

O D L U K U

Odbija se zahtjev Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja broj 51 0 Rs 068532 15 I 35 od 29.12.2016. godine koje glasi:

1. Da li punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat, advokatsko društvo) u izvršnom postupku može naplatiti njegovo novčano potraživanje i dosuđene troškove postupka putem svog računa ukoliko je tražilac izvršenja dao izričito i posebno ovlaštenje za takvu naplatu?
2. Da li punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat, advokatsko društvo) u izvršnom postupku može naplatiti troškove parničnog i izvršnog postupka putem svog računa, ukoliko ga tražitelj izvršenja nije izričito i posebno ovlastio za takvu naplatu?

O b r a z l o ž e n j e

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine zaprimio je dana 29.12.2016 godine zahtjev Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja, a na prijedlog stranke, koje se odnosi na punomoć datu advokatu ili advokatskom društvu, u vezi sa članom 21 stav 1 Zakona o izvršnom postupku (Službene novine F BiH broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12, 46/16), a u skladu sa odredbama člana 61 a. stav 1 i člana 61 b. stav 1 ZPP.

Iz spisa predmeta Općinskog suda u Travniku broj 51 0 Rs 068532 15 I 35 proizilazi da se pred tim sudom vodi izvršni postupak po prijedlogu tražitelja izvršenja, Adnana Džulabdić, iz Novog Travnika, koga zastupaju punomoćnici Adil Lozo, Haris Kaniža i Hatidža Kapetan, advokati iz Advokatskog društva „Adil Lozo i drugi“ d.o.o. Travnik, protiv izvršenika BNT tvornica mašina i hidraulike d.d. Novi Travnik, radi izvršenja novčanog potraživanja, v.s.p.

11.532,00 KM, zapljenom i prenosom novčanog potraživanja. Prvostepeni sud je rješenjem od 26.05.2015.godine odredio predloženo izvršenje na osnovu presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 Rs 068532 12 Rs od 24.11.2014. godine, i to: prenosom glavnog duga u iznosu od 11.532,00 KM, na ime plaća za period od 01.01.2002. godine do 31.12.2004. godine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 11.12.2012. godine pa do isplate, na podračun punomoćnika tražitelja izvršenja „Adil Lozo i dr“ d.o.o. Travnik, račun broj 1990520053366875 otvoren kod Sparkasse Bank d.d. poslovnica Travnik i prenosom troškova izvršnog postupka u iznosu od 842,40 KM na račun advokatskog društva „Adil Lozo i dr.“ d.o.o. Travnik, broj 1990520053350385, otvoren kod Sparkasse Bank d.d., poslovnica Travnik.

Protiv navedenog rješenja izvršenik je blagovremeno izjavio prigovor, koji je prvostepeni sud rješenjem od 31.10.2016. godine usvojio, ukinuo rješenje o izvršenju od 26.05.2015. godine i naložio tražitelju izvršenja da u roku od 15 dana, od dana prijema zaključka, uredi prijedlog za izvršenje na način da isti uskladi u pogledu prijenosa novčanog potraživanja na transakcijske račune tražitelja izvršenja, a ne na transakcijski račun punomoćnika tražitelja izvršenja, kako je to navedeno u prijedlogu za izvršenje. Uporište za pravni stav da je prijedlog neuredan jer ne odgovara izvršnoj ispravi i da nema istovjetnosti između prijedloga i rješenja o izvršenju, taj sud nalazi u pravnom shvatanju izesenom u odlukama Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 46 0 P 006668 13 Gži od 16.01.2014.godine, 49 0 I 028415 15 Gž od 02.07.2015.godine, 49 0 I 030424 15 Gž od 09.03.2016.godine i 51 0 Rs 067875 16 Rsži od 10.05.2016 godine.

Tražitelj izvršenja je putem punomoćnika izjavio žalbu protiv navedenog rješenja, navodeći da je tražitelj izvršenja dao saglasnost svojim punomoćnicima da potraživanje tražitelja izvršenja prenese i naplati putem računa društva „Adil Lozo i dr.“ d.o.o. Travnik i da nije bilo razloga za usvajanje prigovora izvršenika i ukidanja rješenja o izvršenju, te da je prvostepeni sud proizvoljno primijenio materijalno pravo odredbe Zakona o izvršnom postupku.

Dana 10.11.2016. godine tražitelj izvršenja je putem punomoćnika podnio prijedlog prvostepenom sudu za pokretanje postupka pred Vrhovnim Sudom F BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja u predmetnom spisu. U prijedlogu navodi da su istovjetna rješenja donijeta u većem broju predmeta pred Općinskim sudom u Travniku koji se vode protiv izvršenika BNT Tvornica mašina i hidraulike d.d. Novi Travnik, kao i protiv nekih drugih izvršenika, a sve u predmetima u kojima tražioc izvršenja zastupa advokatsko društvo „Adil Lozo i drugi“ d.o.o. Travnik, te da se sve svodi na to da prvostepeni sud u predmetnim postupcima smatra da punomoćnik tražioca izvršenja, kao osoba koja se bavi advokatskom djelatnošću, nije ovlašćena da naplati predmetna potraživanja putem svog računa bez obzira na činjenicu što su tražioci izvršenja izričito dali takvo ovlaštenje. Mišljenje je tražioca izvršenja da je prvostepeni sud ovakvim postupanjem propustio da primijeni odgovarajuće odredbe Zakona o obligacionim odnosima pri tome navodeći odredbe člana 89., 91. i člana 305. Zakona, te da je izvršio povredu odredbi ZIP-a jer u svim predmetima tražioci izvršenja su u prilogu prijedloga za izvršenje dostavili punomoć u čijem je sadržaju jasno i precizno navedeno da su imenovani advokati ovlašteni za zastupanje u postupku radi namirenja potraživanja i pokretanja izvršnog postupka protiv određenih izvršenika, te da se imenovanim punomoćnicima posebno daje ovlaštenje da izvrše naplatu potraživanja tražioca izvršenja putem računa Advokatskog društva „Adil Lozo i drugi“ d.o.o. Travnik. Shodno navedenom tražilac izvršenja smatra da su prijedlozi za izvršenje uredni i da u svemu odgovaraju izvršnoj ispravi na osnovu koje su

podnesene, te da ispunjavaju uslove iz člana 36. stav 1. i člana 27. Zakona o izvršnom postupku. Tražilac izvršenja također navodi da su razlozi za donošenje spornih rješenja suprotni i odredbama člana 6. i 32. Zakona o advokaturi F BiH. U zahtjevu se pozivaju na Odluku o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH broj AP-1433/06. Kao razloge za podnošenje zahtjeva punomoćnik tražioca izvršenja navodi i da se navedenim postupanjem prvostepenog suda izvršava udar na advokate i advokatsku djelatnost i krše odredbe Zakona o advokaturi, odnosno vrši povreda principa nezavisnosti advokata u svom radu koji ima pravo i dužnost da postupuje u okviru ovlaštenja dobijenih od stranke, a navedenim postupanjem prvostepeni sud onemogućava advokate da obavljaju svoju djelatnost, koriste novčana sredstva zastupane stranke, odnosno ugrožava njihovo pravo zaloge radi osiguranja naplate naknade i izdataka za zastupanje, zbog čega predlažu da prvostepeni sud podnese zahtjev za pokretanje postupka pred Vrhovnim sudom F BiH, kao što je to navedeno naprijed na prvoj stranici.

Izvršenik se podneskom od 14.12.2016. godine izjasnio na zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja, te istakao da je prvostepeni sud pravilno odlučio kada je naložio tražiocu izvršenja da uredi prijedlog za izvršenje i da je uporište za takav stav našao u odlukama Kantonalnog suda u Novom Travniku, koje je i naveo u obrazloženju rješenja od 31.10.2016. godine. Smatra da u konkretnom slučaju ne postoje elementi za odlučivanje o zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Općinski sud u Novom Travniku je dostavio i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja, te citirao odredbe člana 36. stav 1. ZIP-a i odredbu člana 39. stav 9. ZIP-a. Prvostepeni sud je naveo da iz navedenih odredbi ZIP-a proizilazi da rešenje o izvršenju mora biti identično izvršnoj ispravi, pa se shodno tome određuje da izvršenik svoju obavezu izvrši samo prema tražiocu izvršenja označenog u toj ispravi, a ne prema punomoćniku tražioca izvršenja. Naime, presudom Općinskog suda u Travniku, broj: 51 0 Rs 068532 12 Rs od 24.11.2014. godine koja predstavlja izvršnu ispravu u predmetnom izvršnom postupku, glavni dug kamate i troškovi postupka dosuđeni su tražiocima izvršenja, a ne njihovom punomoćniku. Izuzetak od pravila identiteta izvršne isprave i prijedloga za izvršenje, odnosno da ime dužnika iz izvršnog naslova (presude ili drugog akta iz člana 23. ZIP-a) mora biti identično imenu izvršenika u prijedlogu za izvršenje propisan je odredbom člana 30. ZIP-a, koji pod naslovom „prijelaz potraživanja ili obaveza“ određuju da se u postupku izvršenja mogu pojaviti i osobe koje nisu označene u izvršnoj ispravi. Međutim, takva osoba mora dokazati (javnom ili ovjerenom privatnom ispravom) da je na nju prešlo potraživanje, odnosno obaveza što nije slučaj u ovom predmetu. Kako je prijedlogom za izvršenje predloženo da se glavni dug koji se odnosi na neisplaćene plaće za tražioca izvršenja, kamate, troškovi parničnog postupka i troškovi izvršnog postupka uplate na podračun, odnosno račun punomoćnika tražioca izvršenja Advokatskog društva „Adil Lozo i drugi“, dakle suprotno izvršnoj ispravi u takvoj situaciji prvostepeni sud je donio odluku kao u izreci rješenja broj 51 0 Rs 068532 15 I35 od 31.10.2016. godine.

Provjerom kroz CMS sistem utvrđeno je da je Kantonalni sud u Novom Travniku odlučio o žalbi tražitelja izvršenja protiv navedenog rješenja prvostepenog suda od 31.10.2016. godine i rješenjem od 24.01.2017. godine odbio žalbu tražitelja izvršenja izjavljenu u pogledu prvog stava izreke rješenja i odluku prvostepenog suda u tom stavu potvrdio, dok je žalbu izjavljenu na zaključak suda sadržan u drugom stavu izreke prvostepenog rješenja odbacio kao nedozvoljenu. U obrazloženju svoje odluke drugostepeni sud navodi da iz odredbi čl. 36. stav

1. i čl. 39 ZIP-a nedvojbeno proizilazi da rješenje o izvršenju mora biti identično izvršnoj ispravi, pa shodno tome i određenje da izvršenik svoju obavezu može izvršiti samo prema tražitelju izvršenja označenom u toj ispravi, a ne prema punomoćniku tražitelja izvršenja, te da priložena punomoć iz predmetnog spisa u kojem je tražitelj izvršenja izdejstvovao izvršni naslov kao osnov da namiri svoja potraživanja protiv tuženog kao izvršenika u izvršnom postupku je bez uticaja na drugačiju odluku i tog suda, jer na temelju takve punomoći pomenutom presudom nije stvorena obaveza na strani tuženog da istu izmiri prema punomoćniku tužitelja, a sada punomoćniku tražitelja izvršenja, pa se punomoćnik povjerioca iz izvršne isprave ne može legitimisati kao lice kome u izvršnom postupku može da se isplati potraživanje umjesto povjeriocu, a niti je to predviđeno u Zakonu o izvršnom postupku. Naprotiv, kada je u pitanju izvršenje na potraživanjima po računu kod banke, odredba člana 166. stav 4. ZIP-a je sasvim jasna i ista propisuje da u rješenju o izvršenju iz stava 2. i 3. ovog člana mora se obavezno odrediti broj računa izvršenika s kojeg treba obaviti isplatu, te broj računa tražitelja izvršenja na koji isplatu treba obaviti ili drugi način isplate, dakle tražitelju izvršenja, a ne njegovom punomoćniku. Ovlašćenje punomoćnika tražitelja izvršenja da može da primi ispunjenje obaveze dužnika, tj. izvršenika odnosi se na dobrovoljno ispunjenje obaveze i isto kao takvo u postupku izvršenja ne može da mijenja osnovni princip da dužnik svoju obavezu može da ispuni samo u odnosu na povjerioca, tj. tražitelja izvršenja koji je označen u izvršnoj ispravi, odnosno u prijedlogu za izvršenje. Kako je odredbom člana 39. stav 1. Zakona o izvršnom postupku predviđeno da u rješenju o izvršenju moraju da se označe tražitelj izvršenja i izvršenik, izvršna isprava, obaveza izvršenika, predmet... i drugi podaci koji su potrebni za sprovođenje izvršenja, a da u konkretnom slučaju punomoćnik tražitelja izvršenja nema ovlaštenje da traži da se novčana sredstva na ime dugovanog po izvršnoj ispravi prenesu na njegov račun jer on nije tražitelj izvršenja, to odluka prvostepenog suda kojom je ukinuto rješenje o izvršenju, te naloženo tražitelju izvršenja da uredi prijedlog ne predstavlja proizvoljno tumačenje primijenjenih odredbi materijalnog prava, a niti je kao takva suprotstavljena pravnom stajalištu iskazanom u Odluci Ustavnog suda BiH AP- 1433/06 od 13.09.2007. godine.

Odredbom člana 61.a stav 1. Zakona o parničnom postupku (Službene novine F BiH br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP) propisano je da ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH, radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Prema stavu 2. istog člana sud koji je pokrenuo postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja dužan je zastati sa postupkom dok se ne okonča postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH.

U konkretnom slučaju prvostepeni sud nije zastao s postupkom nego je predmet dostavio Kantonalnom sudu Novi Travnik na odlučivanje o žalbi tražitelja izvršenja, koji sud je o žalbi i odlučio rješenjem broj 51 ORs 068532 17 Rsž 22 od 24.01.2017. godine tako što je odbio žalbu tražitelja izvršenja izjavljenu u pogledu prvog stava izreke rješenja i odluku prvostepenog suda u tom stavu potvrdio, dok je žalbu izjavljenu na zaključak suda sadržan u drugom stavu izreke prvostepenog rješenja odbacio kao nedozvoljenu.

Prema odredbi iz člana 61d. stav 2. Zakona o parničnom postupku Vrhovni sud Federacije odbit će riješiti sporno pravno pitanje ako ono nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom.

Da bi Vrhovni sud F BiH odlučivao o pravnom pitanju kao spornom, sudska praksa o tom pitanju mora biti različita. Bitno je da li postoji različita sudska praksa povodom drugih "istih" slučajeva, tj. slučajeva, koji su "isti" sa slučajem za koji se traži "prethodni" pravni stav ovog suda. Samo u onim slučajevima kada je sudska praksa različita, nužno je da reaguje ovaj sud donošenjem odluke o spornom pravnom pitanju radi jednakosti, pravne sigurnosti i suđenja u razumnom roku.

U konkretnom slučaju radi se o pravnom pitanju koje se na isti način rješava od strane prvostepenog i drugostepenog suda (prema sadržaju zahtjeva i stanju spisa), pa isto nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom. Kako je cilj postupka za rješavanje spornog pravnog pitanja da se otkloni različita primjena propisa u praksi, popuni pravna praznina ili da se sud izjasni o primjeni propisa u slučaju njihove nepreciznosti, što nije u konkretnom slučaj, to nema osnova da Vrhovni sud Federacije BiH zauzima pravni stav u odnosu na postavljeno pitanje.

Iz navedenih razloga, Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH je primjenom odredbe člana 61d. stav 2. Zakona o parničnom postupku odbilo zahtjev Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.